

Kuzey Amerika

Aylık Bülteni

ARALIK 2018

Kuzey Amerika Bölgesi Son Dönem Gelişmeleri Yönetici Özeti

Beyaz Saraydan 19 Aralık tarihinde inde yapılan açıklamadan itibaren, Beyaz ABD askerlerinin Suriye'den çekilmeye başladığı belirtildi. ABD Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Dışişleri Bakanı Pompeo 7 ülkeyi kapsayacak Ortadoğu turuna giderken uçakta basın mensuplarına açıklamalarda bulundu. Suriye'den çekilmeye ilişkin, zaman çizelgesi hakkında henüz konuşamayacağını belirten Bakan, Başka Trump bir vaatte bulunduğunu ve sahadaki yaklaşık 2 bin üniformalı ABD personelinin Suriye'den çekileceği açıkladı. Ortadoğu turu kapsamında Ürdün, Mısır, Bahreyn, Katar, Suudi Arabistan, Umman ve Kuveyt'i ziyaret edecek Bakan Pompeo, İran'a yönelik baskılarını diplomatik ve ticari alanda iki katına çıkaracaklarını belirtti.

ABD Merkez Bankası FED Aralık ayında gerçekleştirilen para politikası toplantısının ardından faiz artırdı. Yapılan açıklamaya göre Fed, fonlama oranını 25 baz puan artırarak yüzde 2.00 – 2.25 seviyesinden yüzde 2.25 – 2.50'ye yükseltti. Karar, oybirliğiyle alındı. 2018'de 25'er baz puanlık toplam dört faiz artırımını gerçekleştirmiş oldu. FED yetkileri 2019 yılındaki faiz artırımını beklentisi 3'ten ikiye gerilerken, risklerin önemli ölçüde dengeli olduğu, ekonomik faaliyetlerin güçlü bir şekilde arttığına ve istihdam artışının güçlü olduğuna dikkat çekildi. Harcamalardaki artışın yüksek, yatırımların ılımlı olduğu belirtildi.

ABD ve Çin heyetleri arasında Pekin'de 7-8 Ocak tarihleri arasında tamamlanması planlanan müzakereler 9 Ocak tarihine uzayarak 3 günde tamamlandı. Sonuçların en kısa sürede duyurulacağı belirtilirken, gelen ilk sinyaller görüşmelerin olumlu geçtiği yönünde. Küresel ekonomiyi aksatacak bir ticaret geriliminin yaşanmayacağı beklentilerini güçlendirirken petrol fiyatları ve borsalar yükseldi.

Wall Street'in büyükleri NYSE ve Nasdaq'a rakip olabilecek bir borsa kurulması planlanıyor. İşlemcilerin yüksek ücretler talep eden büyük Amerikan borsalarından şikâyetçi oldukları belirtiliyor. Yeni borsa hakkında ortaya çıkan haberler, NYSE ve Nasdaq'ın ana şirketlerinin hisse değerlerini düşürürken, yeni borsanın adının Members Exchange ya da MEMX olması beklenmektedir. Bank of America Merrill Lynch, Charles Schwab Corp, E*TRADE Financial Corp, TD Ameritrade Holdings Corp, UBS, Virtu Financial, Morgan Stanley, Fidelity ve Citadel olmak üzere 9 kuruluş tarafından finanse ve kontrol edilmesi bekleniyor.

Çinli teknoloji devi Huawei'in Mali İşler Direktörü (CFO) Ming Vancou'un Kanada'da 1 Aralık'ta uçakla aktarma yaparken gözaltına alındı. Olayın basına yansımaları sonrası Çin Dışişleri Bakanlığı konuya tepki gösterdi ve Kanada'nın Pekin Büyükelçisi John McCallum'u Dışişleri Bakanlığına çağırdı. Gözaltı sonrası, istihbarat birimlerinin de bağlı olduğu Çin Devlet Güvenlik Bakanlığının ilgili bürolarınca Kanada vatandaşları Michael Spavor ve Michael Kovrig, 10 Aralık'ta "Çin'in ulusal güvenliğini tehlikeye atan faaliyetlerde bulunmak" şüphesiyle gözaltına alındı. Spavor ve Kovrig hakkında ayrı ayrı soruşturma başlatıldı. Ming, 12 Aralık'ta kefaletle serbest bırakıldı ancak tepki olarak, Kanada Turizm Bakanı Melanie Joly 15 Aralık'ta Çin ziyaretini iptal etti. Kanada Başbakanı Justin Trudeau, "ABD ve Çin arasında yükselen ticaret savaşı, Kanada'da ve potansiyel olarak tüm küresel ekonomide her türlü istenmeyen sonuca sahip olacak. Bu konuda çok endişeliyiz" ifadeleriyle konuya tepki gösterdi.

Kanada

“Kanadalıları Serbest Bırakın”

ABD, Huawei CFO'su Ming Vancou'un tutuklanmasının ardından "ulusal güvenlik" gerekçesiyle Çin'de gözaltına alınan iki Kanada vatandaşının derhal serbest bırakılmasını istedi. ABD yönetimi, ay başında Çin'de gözaltına alınan iki Kanada vatandaşının derhal serbest bırakılması çağrısında bulundu.

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcü Yardımcısı Robert Palladino, konuyla ilgili yazılı açıklama yaptı. Palladino, açıklamasında, "Hukukun üstünlüğüne göre yönetilen Kanada, Huawei Mali İşler Direktörü (CFO) Ming Vancou ile ilgili adil, tarafsız ve şeffaf bir yasal süreç yürütmektedir" değerlendirmesini yaptı.

Kanada'nın ABD ile iade anlaşmasına uyarak uluslararası yükümlülüklerine bağlı kaldığını ifade eden Sözcü Yardımcısı, "Çin Hükümetinin bu ay başında iki Kanada vatandaşını gözaltına almasından dolayı derin endişe duyuyoruz ve bu kişilerin derhal serbest bırakılması çağrısını yapıyoruz" ifadelerini kullandı.

Kaynak: <https://www.theglobeandmail.com/canada/article-huawei-executive-accused-of-hiding-company-connection-to-iranian/>

Kanada, Suudilere Silah Satışını İptal Etmenin Yollarını Arıyor

Kanada Başbakanı Justin Trudeau, Suudi Arabistan ile yaptıkları toplam 13 milyar dolar değerindeki silah anlaşmasını iptal edebilmek için çıkış yolu aradıklarını açıkladı.

Başbakan Trudeau, CTV'ye yaptığı açıklamada, Suudi Arabistan ile imzalanan 13 milyar dolarlık anlaşma gereğince üretilen askeri zırhlı araçların ihracatını durdurabilmek için çare aradıklarını söyledi.

Anlaşma hükümlerinin, anlaşmayı iptal veya hükümleri ihlal eden tarafa ağır yükümlülükler getirdiğini hatırlatan Trudeau, "Bu araçları Suudi Arabistan'a ihraç etmemenin bir yolu olup olmadığını görmek için ihracat izinleri üzerinde uğraşyoruz." dedi.

Kaynak: <https://www.theglobeandmail.com/politics/article-saudi-arabia-canada-arms-deal-explainer/>

ABD

ABD'de NYSE ve Nasdaq'a Rakip Borsa Kuruluyor

Morgan Stanley, Fidelity Investments, Citadel Securities LLC ve diğer bazı finans şirketleri, New York Borsası (NYSE) ve Nasdaq ile rekabet edebilecek düşük maliyetli yeni bir borsa kurmayı planlıyorlar. İşlemciler, uzun yıllardır hisse işlemleri verileri için haksız derecede yüksek ücretler talep eden büyük Amerikan borsalarından şikayetçiler.

Yeni borsa hakkında dün ortaya çıkan haberler, NYSE ve Nasdaq'ın ana şirketlerinin hisse değerlerini düşürdü. Fitch Ratings'den Nathan Flanders, "Bu duyuru, borsalar ile diğer piyasa katılımcıları arasında uzun zamandır süren ücret savaşında en son salvo oldu. Bu gelişme, hiç değilse faaliyette olan borsalar üzerinde olası kazanç baskısı açısından ciddiye alınmalı" dedi.

Yeni borsayı kuracakları belirtilen şirketler dün yaptıkları yazılı açıklamada, amaçlarının rekabeti artırmak, operasyonel şeffaflığı geliştirmek, sabit giderleri azaltmak ve ABD içinde hisse senedi alım-satımını sadeleştirmek olduğunu söylediler. Veri ücretleri, işlemcilerin ödemek zorunda kaldığı en ağır gider kalemi.

Yeni girişimin adı Members Exchange ya da MEMX olacak ve dokuz kuruluş tarafından finanse ve kontrol edilecek: Bank of America Merrill Lynch, Charles Schwab Corp, E*TRADE Financial Corp, TD Ameritrade Holdings Corp, UBS, Virtu Financial, Morgan Stanley, Fidelity ve Citadel.

Temel emir biçimleri ve en yeni teknolojiyle sade bir alım-satım modeli kurmak isteyen MEMX, aynı zamanda kurucularının perakende ve kurumsal yatırımcılardan oluşan müşteri portföyünün de çıkarlarını temsil edecek.

Kaynak: <https://www.cnbc.com/2019/01/07/ice-nasdaq-shares-tank-as-wall-street-giants-plan-rival-exchange-memx.html>

Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton Türkiye Ziyareti

ABD Başkanı Donald Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton başkanlığındaki heyet Beştepe'de Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın'la 2 saat görüştü. ABD heyetiyle kritik görüşmelerin ilki Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın tarafından Beştepe'de gerçekleştirildi.

ABD Başkanı Donald Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton başkanlığındaki heyette, ABD Genelkurmay Başkanı Joseph Dunford ve Suriye Özel Temsilcisi James Jeffrey yer alıyor.

"Bolton'un İsrail'den verdiği mesajı bizim kabullenmemiz, bunu yutmamız mümkün değildir" diyen Erdoğan şöyle konuştu:

"Çok yakında Suriye topraklarındaki terör örgütlerini etkisiz hale getirmek için harekete geçeceğiz. Bu müdahalemize engel olmaya çalışan başka teröristler de olursa elbette onların da hakkından gelmek boynumuzun borcudur. Suriye'de, Türkiye'nin Kürtleri hedef aldığı yalanı en alçak, onursuz, en çirkin, en bayağı iftiradır"

Kaynak: <https://www.dunya.com/gundem/erdogan-boltonun-muhatabi-ibrahim-kalindir-haberi-436689>

ABD Temsilciler Meclisi Başkanlığına Demokrat Pelosi Seçildi

ABD Kongresi'nin iki kanadından biri olan Temsilciler Meclisi Başkanlığına California vekillerinden Demokrat Nancy Pelosi seçildi. ABD Kongresi'nin iki kanadından biri olan Temsilciler Meclisi Başkanlığına California vekillerinden Demokrat Nancy Pelosi seçildi.

Bugün 116'ncı dönem çalışmalarına başlayan Kongrenin iki kanadından biri olan Temsilciler Meclisi Başkanlığına, Demokratların aday gösterdiği Pelosi, 435 üyeli Mecliste yapılan oylamada 219 üyenin oyunu alarak seçildi. Meclisin 56'ıncı, Temsilciler Meclisinin ise ilk kadın başkanı olan Nancy Pelosi, Cumhuriyetçi Partiden Wisconsin temsilcisi Paul Ryan'ın yerine geçti.

Pelosi, seçim sonrasındaki açıklamasında kasımda yapılan ara seçimlere atıfta bulunarak, "Ulusumuz tarihi bir an yaşıyor. İki ay önce Amerikan halkı konuştu ve yeni bir başlangıç istediğini belirtti." ifadesini kullandı.

Kaynak: https://www.washingtonpost.com/opinions/nancy-pelosi-doesnt-care-what-they-say-about-her/2018/10/17/cad0e000-d23f-11e8-b2d2-f397227b43f0_story.html?noredirect=on&utm_term=.7d6ddb2f70c8

2018'de ABD-Meksika Sınırında 376 Göçmen Hayatını Kaybetti

Meksika sınırından ABD'ye yasa dışı yollarla girmeye çalışırken geçen yıl 376 göçmenin hayatını kaybettiği açıklandı. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) Kayıp Göçmenler Projesi'nin internet sitesinde, ABD-Meksika sınırında hayatını kaybeden göçmenlere ilişkin bir rapor yayınlandı.

Raporda, geçen yıl sınırı geçerken veya geçtikten sonra hayatını kaybeden toplam göçmen sayısının 376 olduğu kaydedildi. Bu kişilerden 138'inin yaşının ve cinsiyetinin tespit edilemediği belirtilen raporda, geri kalan rakamın da 214'ünün erkek, 20'sinin kadın ve 4 kişinin de çocuk olduğu bildirildi.

ABD Federal hükümetinin hala kısmen kapalı olması nedeniyle verilerin 21 Aralık'tan sonra güncellenmediğine dikkat çekildi. Sitede, 2018 içinde Amerika kıtası genelinde

kötü şartlar nedeniyle göç ederken hayatını kaybedenlerin toplam sayısı ise 512 olarak belirlendi.

Kaynak: <https://www.breitbart.com/border/2019/01/01/nearly-400-migrants-died-crossing-unsecured-u-s-border-in-2018/>

ABD'de İşsizlik Maaşı Başvuruları Geriledi

ABD'de ilk kez işsizlik maaşı talebinde bulunanların sayısı, 22 Aralık ile biten haftada önceki haftaya kıyasla 1 bin kişi azalarak 216 bin oldu.

ABD Çalışma Bakanlığı verilerine göre, ülkede ilk kez işsizlik maaşı talebinde bulunanların sayısı, 22 Aralık ile biten haftada önceki haftaya kıyasla 1 bin kişi azalarak 216 bin oldu. Başvurulara yönelik piyasa beklentisi de 216 bin olarak belirlenmişti.

Önceki haftaya ilişkin başvuru miktarı ise 214 binden 217 bine revize edildi.

Veriler, ayrıca geçen hafta itibarıyla 4 haftalık ortalama işsizlik maaşı başvurularının 4 bin 750 kişilik azalışla 218 bine gerilediğini ortaya koydu. Süregelen işsizlik başvurularının 15 Aralık haftasında önceki haftaya göre 4 bin kişi azalarak 1 milyon 701 bine gerilediği de bildirildi.

Kaynak: <https://www.statista.com/statistics/273909/seasonally-adjusted-monthly-unemployment-rate-in-the-us/>

ABD konut başlangıçlarında sürpriz yükseliş

ABD'de konut başlangıçları kasımda yüzde 0,4'lük düşüş beklentisine karşın yüzde 3,2 arttı. Kasımda inşaat izinleri, aylık yüzde 5 artarak 1 milyon 328 bine yükseldi. ABD'de konut başlangıçları, geçen ay yüzde 0,4'lük düşüş beklentisine karşın yüzde 3,2 arttı.

ABD Ticaret Bakanlığı raporuna göre, konut başlangıçları, kasımda önceki aya kıyasla yüzde 3,2 artarak 1 milyon 256 bin oldu. Yılın başından bu yana inişli çıkışlı bir grafik izleyen verinin 1 milyon 228 bine gerilemesi bekleniyordu.

Piyasaları "olumlu yönde şaşırtan" veri, önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,6 daha düşük oldu.

Kasım ayı inşaat izinleri de aylık yüzde 5 artarak 1 milyon 328 bine yükseldi. Gelecek dönemdeki konut başlangıçları hakkında ipucu veren inşaat izinlerine yönelik beklenti 1 milyon 260 bin seviyesindeydi.

Kaynak: <https://www.cnbc.com/2018/12/19/reuters-america-wrapup-3-u-s-existing-home-sales-rise-trend-weak.html>

ABD Petrol Fiyatı Tahminini 11 DolarDüşürdü

ABD Enerji Enformasyon İdaresi 2019 için Brent petrolün varil fiyatı beklentisini 72 dolardan 61 dolara indirdi. ABD'nin gelecek yıla ilişkin ham petrol üretim beklentisi ise değişmedi. ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), gelecek yıla ilişkin petrol fiyatı tahminini 11 dolar aşağı çekti.

EIA'nın "Aralık 2018 Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporunda", gelecek yıl Brent tipi ham petrolün ortalama varil fiyatının 61 dolar, ABD'nin Batı Teksas (WTI) türü ham petrolünün ortalama varil fiyatının da 54 dolar olmasının öngörüldüğü belirtildi. EIA'nın kasım ayı raporunda, gelecek sene Brent petrolün varil fiyatının 72 dolar, WTI petrolün de 65 dolar olacağı tahmin edilmişti.

Böylece, her iki ham petrol cinsinin gelecek yıla dair varil fiyatı, bir ay önceki rapora kıyasla 11 dolar aşağı çekilmiş oldu. ABD Ticaret Sekreteri Wilbur Ross, Ticaret Bakanlığı Küçük İş Geliştirme Ajansı'nın (MBDA) ülke çapındaki 35 projeye 13 milyon ABD Dolarından fazla ödül verdiğini duyurdu. MBDA'nın yeni girişiminin bir parçası olan hibeler, uzay ticareti, su ürünleri yetiştiriciliği, afet yardımı ve girişimcilik dâhil olmak üzere Ticaret Bakanlığının önceliklerini yansıtmakta.

Kaynak: <https://www.thebalance.com/oil-price-forecast-3306219>

Duyurular

37. ATC-TAİK Ortak Yıllık Konferansı, 14-16 Nisan 2019, Washington DC, ABD

DEİK/Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) ve American Turkish Council (ATC) tarafından düzenlenen 37. ATC-TAİK Ortak Yıllık Konferansı, 14-16 Nisan 2019 tarihlerine ertelenmiş olup, Trump International Hotel, Washington D.C.'de gerçekleştirilecektir.

Detaylı bilgi için www.atctaikconference.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

DEİK/TÜRKİYE-AMERİKA İŞ KONSEYLERİ

İş Konseyi Koordinatörü

Murat Can MENTEŞ

mmentes@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatörü

Melike HOCAOĞLU

mhocaoglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Selin ERGENE

sergene@deik.org.tr